

بر کشیده شدن شقاوت

عبدالعلی بازرگان،

در اسطوره‌های قرآنی طغیان قوم ثمود را، که به انقراض آن قوم منتهی شد، ناشی از برانگیخته شدن و به قدرت رسیدن شقی‌ترین شهروندان شمرده است.^(۱) شقاوت که مقابل سعادت است، دلالت بر شدت عمل به‌جای مساعدت و قساوت به‌جای رحمت می‌کند.

اینک ملت ما در آستانه برانگیخته و بر کشیده شدن فردی به ریاست جمهوری هستند که از عنفوان جوانی در ۲۰ سالگی از مدرسه حقانی قم به مقام دادستانی انقلاب کرج و همدان بر نردبان قدرت قضایی گام گذاشته و در پُست معاونت و دادستانی انقلاب تهران در دهه ۶۴ تا ۷۳ کارنامه درخشانی مزین به خون چندین هزار زندانی سیاسی، از جمله در سال ۶۷ به گردن دارد که با مهر دادستانی ویژه روحانیت در سال ۹۳ مزین گشته است.

چنین خوش خدمتی‌هایی بوده است که او را در دهه ۷۳ تا ۸۳ به ریاست سازمان بازرسی کل کشور و در دهه ۸۳ تا ۹۳ به معاونت اول رئیس قوه قضائیه رسانده و اینک برای گام گذاشتن به پله آخر آمادگی اجرایی برای رهبری!، پس از غسل تطهیر در آبروی آستان قدس رضوی، برآند تا غسل دیگری برای شستشوی آثار خون‌های ریخته شده، با انتخاباتی نمایشی برگزار کنند تا مهر تأییدی از ملت بر آن جنایات و شقاوت‌های بیش از سه دهه زده شود.

این مقدمه چینی داخلی با دیدار نماینده ویژه پوتین، سفیر روسیه، مفتی اعظم تاتارستان و هیئتی در قالب «سرمایه‌گذاری مشترک و تبادل دانش فنی!» آن هم با تولیت آستان قدس رضوی! حمایت همسایه مهربان شمالی را که هنرهایی در هک کردن انتخابات آمریکا و فرانسه از او نقل شده، و گویا شعار «سفارت روسیه لانه جاسوسیه» در مراسم تشییع جنازه هاشمی رفسنجانی نیز موجبات نگرانی‌اش را فراهم ساخته، از کاندیدای جناح تندرو نشان می‌دهد.

از طرفی مناظره تلویزیونی گل‌های سرسبد شورای نگهبان و افشاگری‌های دو جناح علیه یکدیگر، ورشکستگی کامل و عمق فساد فراگیر نظام ولایت مطلقه فقیه را از زبان برگزیدگانش بیش از پیش آشکار کرد و نشان داد فساد سیستماتیک در عالی‌ترین سطوح حکومتی، نتیجه طبیعی استبداد سیستماتیک در نظام ولایت فقیه و ساز و کارهای وابسته به آن است، و اینک در فرصت کوتاه انتخابات و به لطف حضور مردم در صحنه است که پرده از گوشه‌ای از این مفاسد و اسرار پشت پرده نظام ولایتی کنار می‌رود.

در اسطوره تاریخی دیگری از همان کتاب، به مردمی که با سکوت و بی‌تفاوتی خود به مفسدان میدان دادند، ابلاغ کرده است مادام که چنین‌اند، «همواره کسی بر آنها برانگیخته و مسلط خواهد شد که شکنجه سختی را به آنان بچشانند».^(۲) سکوت در برابر این شقاوت‌ها و رأی دادن به عاملان آن در این زمان نیز اخلاقاً مشارکت با آنان در چنان ستمی محسوب می‌شود.

در این مسیر و برای مقابله با فساد ناشی از استبداد دینی، که به قول روحانی روشنفکر دوران مشروطیت میرزا حسین نائینی، خلاص شدن از آن سخت‌تر از هر نوع استبدادی است، دو راه بیشتر وجود ندارد؛ ۱- براندازی مسلحانه با انقلاب یا اتکاء به بیگانگان، ۲- انتقال تدریجی قدرت به ملت، که این دومی جز با تمرین دموکراسی و تربیت نفوس و تحول زیربنایی عملی نمی‌شود.

انقلاب خودمان و تجربه همسایگان در این سه دهه نشان داده است که هیچ راه میان‌بری برای ملت‌ها جز اصلاحات تدریجی وجود ندارد و تحریم انتخابات در کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای جنوبی هیچ حاصلی برای ملت‌ها، جز تحکیم حاکمان، به بار نیاورده است. به گفته معروف شادروان شریعتی: «هر انقلابی قبل از آگاهی فاجعه است».

تردیدی نیست که رییس جمهور فعلی نیز محصول و برآمده نظام ولایت فقیه است و هیچ انتظاری از ایشان در چهارچوب نظام فعلی در نفی ولایت فقیه نمی‌رود، اما عملکرد ۴ ساله دولت روحانی در ترمیم برخی از خسارت‌های عظیم داخلی و خارجی دوران احمدی نژاد، با توجه به اختیارات محدود و تنگناهای بسیاری که رئیس جمهور در نظام ولایت فقیه دارد، در مقایسه با مدعیان قابل مقایسه نیست و مهار هر چند محدود سیل مخرب تحریم‌های خارجی و خطر جنگی مشابه آنچه در لیبی و عراق و سوریه اتفاق افتاد، با همکاری و به همت کارشناسانی متعهد و متخصص کار آسانی نبوده است.

نگاهی واقع بینانه به کارنامه ۴ ساله دولت اعتدال و امید، با همه کاستی‌ها و کمبودهای ذاتی و عارضی آن، در مقایسه با اخلاف احمدی نژادها که با دست درازتری از آستین استبداد داخلی و استیلای خارجی بیرون آمده‌اند، مصلحان و مشفقان ملت را قانع می‌سازد که در این مقطع تاریخی برای خنثی کردن خوابی که دشمنان دموکراسی و حاکمیت واقعی ملت ما دیده‌اند، متفقاً در انتخابات شرکت کرده و مانع پیروزی شقاوت گردند. برای رسیدن به آزادی و امنیت راه درازی در پیش است و سنگرهای زیادی باید فتح گردد، مطلق گرایی و شعار تحریمی همه یا هیچ! راهی به مقصود نمی‌برد، به سخن حکیمانه پیامبر اسلام: «چیزی را که کل آن به دست نمی‌آید، به کل هم نباید ترک کرد.»^(۳)

^۱- شمس ۱۱ و ۱۲- كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا، إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا

^۲- اعراف ۱۶۷- وَإِذْ تُؤَذِّنُ رَبُّكَ لَيُنْعِنَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ...

^۳- ما لا يُدْرِكُ كُله، لا يُتْرَكُ كُله